

Samboeravtale

1. Denne samboeravtalen er inngått mellom

Navn:

Fødselsnummer:

Navn:

Fødselsnummer:

2. Eiendom og formue

A. Bolig/Hytte

Vår eiendom/leilighet:

(Adresse/G.nr-B.nr)

Eies med følgende andeler

Navn: Antall prosent:

Navn: Antall prosent:

Vår eiendom/leilighet:

(Adresse/G.nr-B.nr)

Eies med følgende andeler

Navn: Antall prosent:

Navn: Antall prosent:

B. Biler

Bil med registreringsnummer:

Eies med følgende andel:

Navn: Antall prosent:

Navn: Antall prosent:

C. Andre verdifulle eiendeler

Eiendel

skal eies med følgende andeler

Navn: Antall prosent:

Navn: Antall prosent:

Eiendel

skal eies med følgende andeler

Navn: Antall prosent:

Navn: Antall prosent:

(Lag eventuelt en egen liste og legg med som vedlegg.)

Andre eiendeler

D. Felleseie

Gjenstander ervervet i fellesskap i samboertiden, eller som ikke er nevnt under, skal eies med en halvpart hver (med mindre annet er særskilt bestemt)

E. Hver av oss skal alene eie følgende:

Navn:

Gjenstander:

Gjenstander:

F: Følgende regnes som eneeie:

- Det hver av oss har i dag
- Det hver av oss erverver i fremtiden
- Det som er nevnt i punkt 2 E
- Arv og gave som den enkelte mottar – uansett om det er til personlig bruk eller ikke
- Arv og gave fra den enes familie regnes som dennes eneeie, selv om det er gitt felles
- Det som trer i stedet for den enkeltes eneeie.

3. Finans- og pengeforhold

A. Bankinnskudd, verdipapir og andre pengefordringer, samt verdistigning og avkastning av disse er den enkeltes eneeie.

B. Forsikringsutbetalinger og andre lignende rettigheter, utenom erstatninger ved tingskadeerstatninger, er den enkeltes eneeie. Rettigheter ved tingskadeerstatninger avgjøres ut fra tingens eierforhold.

C. Den enkeltes gjeld

Gjeld eller forpliktelser som den ene har pådratt seg, er vedkommendes eneansvar.

D. Felles gjeld

Forpliktelser pådratt i fellesskap er vi ansvarlige for med halvparten hver. Dette gjelder ikke følgende lån, som skal ha denne fordelingen:

Lån har følgende ansvar
 Navn: Antall prosent:
 Navn: Antall prosent:

4. Utgiftsdekning

A. Utgiftsdekning: Begge parter skal bidra til løpende utgifter for felles husholdning, samt utgifter til strøm, vedlikehold og felles abonnementer med (for gjeld, se punkt 3):

SETT KRYSS
 Enten: En halvpart hver

SETT KRYSS
 Eller: Følgende fordeling:

Samboere dekker sine private utgifter til klær, mobiltelefon, hobbyer og lignende. Dette gjelder også:

- Bidrag som den ene betaler til barn fra tidligere forhold.
 Renter og nedbetaling av studielån og forbrukslån.
 Utgifter til barn fra tidligere forhold.

B. Underholdsplikt: Begge parter har ved sykdom, arbeidsledighet eller lignende plikt til å betale for den andres utgifter til dette.

5. Deling ved samlivsopphør

A. Eiendeler som er en persons eneeie, holdes utenom enhver fordeling.

B. Fellers eiendeler nevnt i punkt 2 A, B og C settes til markedsverdi ved samlivsbruddet. Blir vi ikke enige om annet, fastsettes markedsverdien etter takst. Dersom vi ikke blir enige om takstmann, oppnevner vi hver vår. I så fall brukes middelverdien av de to takstene. Alle andre eiendeler av betydning settes til 50 % av kostpris. Ved enighet kan partene sette andre verdier.

Der gjenstanden er beheftet, overtar den som får med seg den spesielle eiendelen, også heftelsen eller gjelden som oppstod i tilknytning til anskaffelsen av gjenstanden. Gjenstanden verdsettes altså til nettoverdien (verdi minus heftelse).

C. Man kan bli enige om at en av partene skal overta enkelte eiendeler mot å kjøpe ut den andre.

D. Ved uenighet om hvem de ulike sameide eiendelene skal tilfalle, skal ett av følgende skje:

Der det er ulik eierandel, har den med størst eierandel fortrinnsrett til å kjøpe ut den andre.

Der det er lik eierandel, skal eiendelene fordeles ved at det trekkes lodd om hvem som skal velge først. Deretter velger partene etter tur inntil alle eiendeler er fordelt.

For hver andel noteres hvor mye man kjøper ut den andre med. Når partene er enige om det, slutter man å notere verdier.

E. Til slutt summeres verdien på det hver av partene har tatt ut av felleseiendommen utover sin eierandel. Deretter avregnes differansen mellom partene, og halvparten av differansen gjøres opp kontant (senest 1 måned etter fordeling). Ved for sen betaling regnes vanlig forsinkelsesrente til betaling skjer. Det brukes gjeldende forsinkelsesrente på den dagen fordelingen av gjenstandene skjer.

6. Samlivsopphør ved død

A. Blir samlivet oppløst ved død, reguleres gjenlevendes arverett i gjensidig testament som vi har opprettet, og som ligger vedlagt.

B. Hvis vi tegner livsforsikringer som begunstiger hverandre, blir forsikringssummen gjenlevendes eneeie og går ikke inn i avdødes dødsbo. Ved samlivsopphør forplikter vi oss gjensidig til å oppheve begunstigelsen.

7. Om avtalen

Dersom vi inngår ekteskap, opphører avtalen å gjelde. Den opphører også å gjelde etter at alle verdier er fordelt etter et eventuelt samlivsopphør.

Avtalen kan endres skriftlig ved enighet. Endringen skal eksistere som et undertegnet vedlegg til denne avtalen.

Hver av partene har hvert sitt eksemplar av avtalen.

Uenighet om avtalen løses ved de alminnelige domstoler, men først etter rettsmegling, der det er mulig.

8. Diverse

(Sett kryss over boksen hvis dere ikke bruker denne.)

9. Underskrifter

Sted: Dato:

Signaturer:

Vitner:

(Vitnene trenger ikke se innholdet av avtalen, men skal bevitne at underskriftene er riktige, og at avtalen er inngått frivillig av begge parter. Gjenta navnet med blokkbokstaver, og gjerne adresse. Stryk over dersom dere ikke har vitner. (Se veiledningen.))

Sikrere samliv

Dine Pengers samboeravtale sørger for at dere sikrer samlivet deres mot ubehagelige overraskelser. Avtalen sikrer dere både under samlivet og hvis dere går fra hverandre.

SIKKERHETSNETT. Avtalen gjelder i live – husk at dere må fylle ut gjensidig testament for å sikre arven, se side 47. I tillegg bør dere vurdere livsforsikring, se side 48. Dine Pengers samboeravtale fyller dere enkelt ut selv. Det tar maks en time, og dere sparer tusenlapper i advokatutgifter.

BEGGE LIKESTILLES. Dine Pengers samboeravtale er laget mest mulig slik det ville vært hvis dere var gift. Avtalen er laget for «vanlige personer».

Men hvis en eller begge eier **store verdier** eller er **selvstendig næringsdrivende**, er det lurt å oppsøke en rådgiver eller advokat for å få avtalen spesialtilpasset til deres tilfelle.

EN KOPI TIL HVER. Etter å ha fylt ut avtalen må dere lage en kopi, slik at dere har én avtale hver. Sørg for at underskriftene på avtalene er originale – også på kopien.

Avtalen kan ikke registreres noe sted, så dere må ta godt vare på den, for eksempel i en bankboks. Kjøp, salg eller overføring av fast eiendom må derimot tinglyses for å være gyldig overfor kreditorer og banker (se eget punkt om boligen).

IKKE GJEM OG GLEM. Når avtalen er laget, er det også viktig at dere følger den! Dere må for eksempel bruke den fordelingsnøkkelen dere har avtalt for utgifter, boliglån med mer. Ta gjerne frem avtalen en gang i året og se om dere skal revidere den eller supplere den. Det kan for eksempel være at dere har kjøpt en ny bil – den må inn i avtalen.

Ta også vare på dette bladet! Det vil være nyttig hvis dere senere trenger å tolke avtalen dere har inngått!

FORKLARING TIL NOEN AV PUNKTENE:

PUNKT 2: Eiendom og formue. Dette er

samboeravtalens viktigste punkt, for det viser hvem av samboerne som eier hvilke gjenstander. Det viktigste er selvsagt boligen, siden den nesten alltid er det dyreste man eier.

Er det den ene, den andre eller begge som eier huset, bilen, hytta, cd-samlingen og gullfiskene?

I et ekteskap er dette regulert i lov, det er det ikke i et samboerskap. Derfor vil en nøyaktig samboeravtale sørge for at dere slipper å gå i domstolen og stole på en dommers skjønn.

Husk at eierforhold på fast eiendom må tinglyses for å ha vern mot kreditorer.

HUSK VERDI! I samboeravtalen må dere sette på papiret hva gjenstandene dere eier, er verdt. Bruk innkjøpsverdien på tingene. Dere trenger ikke ta med alle gjenstander som kjøkkenkniver og malingskost, men de som er verdifulle – for eksempel: malerier, salongen eller stereo-

anlegget. Bruk et eget ark hvis det ikke er plass til alt. Arket underskrives, dateres og legges ved samboeravtalen.

Dere bør bruke godt tid på å fastsette hva som skal være eneeie, og hva som skal være sameie. Og ikke minst – hvor stor eierandel hver av dere skal ha.

I følge Dine Pengers samboeravtale vil alt som ikke er spesifisert som eneeie eller sameie med særskilt avtalt fordeling, **være sameie med 50 % eierandel til hver**. Dette står i punkt 2 D. Denne løsningen dekker det meste av det dere kjøper i samlivet.

Merk dere også punkt 2 F. Der har vi tatt inn et punkt om at det dere kjøper som er personlig, vil være eneeie. Dette gjelder for eksempel klær og smykker. Punkt 2 G slår fast at hvis en av dere kjøper en ny gjenstand for å erstatte en eneeiegjenstand, blir denne nye gjenstanden også eneeie. Dette kan både gjelde personlige gjenstander omtalt i 2 F og spesielle gjenstander omtalt i punkt 2 E.

PUNKT 3: Finans- og pengeforhold

Punkt A: Bankkonti, aksjefond, aksjer og andre verdipapirer tilhører etter avtalen den som står registrert som eier. Dette er en grei løsning som passer for de fleste.

Men det kan være at den ene av dere sparer i aksjefond, mens den andre sparer i bolig eller noe annet som er sameie. For at den sistnevnte da ikke skal komme dårligere ut, kan det av og til være ønskelig at dere deler penger eller verdipapirer ved brudd eller død.

Det gjør dere slik: Skriv inn i punkt 8 at slike verdier (eller deler av dem) skal

deles ved brudd. For eksempel slik: «Aksjefondsandelene på VPS-konto ... er felleie, og skal ved brudd fordeles etter pkt 5 B.»

En annen god løsning er å opprette en felles sparekonto og skrive i avtalen at dere eier disse pengene 50/50. – Men hvis dere oppretter felles sparekonto, bør dere sørge for at begge må skrive under i banken for å få tatt ut pengene. Da risikerer dere ikke at den ene tømmer kontoen!

Punkt C: Det er her smart å skrive ned hvilke lån dere har sammen, og hvilke lån dere har hver for dere. Husk studielån! Når det gjelder boliglån, bør gjelden og eierprosenten i post 2A være lik. Se saken om bolig.

Dere kan lage en intern avtale om gjeldsansvaret. Den får betydning for deres muligheter for å kreve fradrag i selvangivelsen for rentene. Dette er særlig viktig hvis en av partene har lav inntekt. Skriv fordelingen inn i avtalen, eller sett opp en slik gjeldsrenteavtale på eget ark.

PUNKT 4: Utgifter til felles forbruk. Det er viktig å ha en deling på forbruksutgifter som mat, bensin, husleie, strøm, avisabonnemeter, tv-lisens, vedlikehold og lignende. I avtalen kan dere krysse av for en 50/50-delning, eller dere kan fylle ut en annen fordeling. Gjeld behandles separat i punkt 3 C.

I avtalen er det også tatt inn en underholdsplikt, det vil si at samboerne er pliktige til å betale for den andres utgifter hvis denne blir syk, arbeidsledig eller lignende. Dette er etter Dine Pengers mening helt naturlig i samlivet, men det er greit å ha det med i avtalen for sikkerhets skyld. Det kan i noen tilfeller være aktuelt å avtale en underholdsplikt etter brudd også, men det er bare hvis dere har veldig forskjellig økonomi.

KRAV PÅ KOMPENSASJON? Dere bør vurdere om den ene samboeren skal ha krav på vederlag ved brudd. Det kan for eksempel være at han pusser opp hytta som hun har arvet (og som dermed er hennes eneeie etter avtalens punkt 2 F). Hans arbeid vil øke verdien av hennes eneeie, uten at hun får noe igjen senere. Er det snakk om en stor verdiøkning, er det naturlig at han får mulighet til å kreve vederlag ved eventuelt brudd.

En takstmann kan eventuelt hjelpe

dere med å fastslå verdiene. Vederlag avtaler dere i punkt 8 – Diverse. Dere kan også gjøre det på eget ark som signeres, dateres og vedlegges avtalen. Dette er særlig aktuelt hvis dere vil gi vederlag ved en revisjon av avtalen.

Det kan også være andre grunner til kompensasjon, for eksempel at hun er hjemme med barna, mens han jobber og tjener penger. Denne innsatsen bør kompenseres.

PUNKT 5: Deling ved brudd. Man håper alltid at samboerskap varer livet ut, men statistikken sier at ca 50 % av alle forhold ender med brudd. Derfor er dette punktet meget viktig! Samboeravtalen vil være en god huskelapp og rettesnor i disse vanskelige tidene.

I samboeravtalen avtaler dere i dette punktet også hvordan et eventuelt oppgjør skal gjennomføres. Prinsippene er hentet fra sameieloven. Avtalen regulerer hvordan betalingen skal skje, betalingsfrist og renter ved eventuelt forsinket betaling. Dine Penger anbefaler at dere bruker standard forsinkelsesrente (morarente) etter reglene i forsinkelsesrenteloven. Denne renten justeres inntil seks ganger i året, og er i august 2009 på 8,75 % p.a. Loven og forskriften med prosentsatsen finner dere på www.lovdata.no. Dere kan selvfølgelig velge en annen prosent, men den alminnelige forsinkelsesrenten er veldig grei å følge.

PUNKT 6 OG 7: Død og tolkning. I punkt 6 bestemmer Dine Pengers samboeravtale hva som skal skje hvis den ene dør. Avtalen forutsetter at dere også setter opp et gjensidig testament (se side 47). Velger dere å ikke sette opp testament, kan dere bare stryke punktet.

PUNKT 7: Slår blant annet fast at avtalen opphører ved ekteskap. Da tar ekteskap-, skifte- og arveloven over.

TILLEGGSARK MÅ SIGNERES. Lager dere tilleggsark, skal disse dateres, signeres og stiftes på begge utgaver av avtalen.

PUNKT 9: Dere trenger ikke vitner, men Dine Penger anbefaler at dere har det. Vitner vil særlig hjelpe overfor kreditorer som ellers kan mene at avtalen ikke er reell.

FOTO: SCANPIX